

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	چکیده.....
فصل اول: کلیات تحقیق	
۳	۱-۱ مقدمه.....
۴	۲-۱ بیان مسئله.....
۵	۳-۱ اهمیت و ضرورت تحقیق.....
۶	۴-۱ اهداف تحقیق.....
۷	۵-۱ سؤال های تحقیق.....
۷	۶-۱ روش و روند انجام کار.....
فصل دوم: مبانی نظری تحقیق	
۹	۱-۲ بررسی ادبیات تحقیق.....
۹	۱-۱-۲ فرهنگ.....
۹	۱-۱-۱-۲ تعریف فرهنگ.....
۱۱	۲-۱-۱-۲ معنای واژه فرهنگ.....
۱۱	۳-۱-۱-۲ مفهوم فرهنگ.....
۱۲	۴-۱-۱-۲ فرهنگ‌ها به عنوان ارزش.....
۱۴	۵-۱-۱-۲ پویایی فرهنگ‌ها.....
۱۵	۶-۱-۱-۲ تعاریف فرهنگ از دیدگاه جامعه‌شناسان.....
۱۵	۷-۱-۱-۲ معماری و فرهنگ.....
۲۶	۸-۱-۱-۲ اهمیت مفهوم شکل یا فرم در فرهنگ معماری.....
۲۷	۹-۱-۱-۲ عوامل فرهنگی موثر در شکل‌گیری فضای معماری.....
۲۸	۱۰-۱-۱-۲ بازتاب هویت فرهنگی در معماری.....
۲۹	۱۱-۱-۱-۲ لزوم اوقات فراغت.....
۳۰	۱۲-۱-۱-۲ فعالیت‌های مناسب اوقات فراغت.....
۳۱	۱۳-۱-۱-۲ معماری و اوقات فراغت.....
۳۱	۱۴-۱-۱-۲ جوان.....
۳۳	۱۵-۱-۱-۲ لزوم فعالیت‌های فرهنگی در جامعه.....

- ۳۳ ۱۶-۱-۱-۲ حفظ ارزش های فرهنگی
- ۳۴ ۱۷-۱-۱-۲ پیشبرد ارزش های فرهنگی
- ۳۵ ۱۸-۱-۱-۲ لزوم شرکت در فعالیت های فرهنگی
- ۳۶ ۲-۱-۲ آموزش
- ۳۶ ۱-۲-۱-۲ تعریف آموزش
- ۳۶ ۲-۲-۱-۲ تعریف فضای آموزشی
- ۳۶ ۳-۲-۱-۲ زیبایی فضای آموزشی
- ۳۷ ۴-۲-۱-۲ رنگ فضاها
- ۳۸ ۵-۲-۱-۲ تیرگی و روشنی
- ۳۸ ۶-۲-۱-۲ سردی و گرمی
- ۳۸ ۷-۲-۱-۲ مکان رنگ
- ۳۸ ۸-۲-۱-۲ آسایش محیطی
- ۳۸ ۹-۲-۱-۲ نور
- ۳۹ ۱۰-۲-۱-۲ صوت
- ۳۹ ۲-۲ مبانی نظری متناسب بار و یککرد تحقیق
- ۳۹ ۱-۲-۲ معماری پایدار
- ۳۹ ۱-۱-۲-۲ تعریف معماری پایدار
- ۴۰ ۲-۱-۲-۲ اصول طراحی پایدار
- ۴۱ ۳-۱-۲-۲ معماری پایدار محیطی
- ۴۲ ۴-۱-۲-۲ طراحی پایدار
- ۴۳ ۵-۱-۲-۲ روش های دستیابی به طراحی پایدار
- ۴۴ ۶-۱-۲-۲ ساخت و ساز پایدار
- ۴۴ ۲-۲-۲ معماری پایدار کویر
- ۴۴ ۱-۲-۲-۲ اقتصاد و معماری
- ۴۵ ۲-۲-۲-۲ اجتماع و معماری
- ۴۷ ۳-۲-۲-۲ محیط زیست و معماری
- ۴۹ ۳-۲-۲ ویژگی های کالبدی معماری و شهرسازی مناطق کویری و حاشیه ی کویر در ایران
- ۵۰ ۱-۳-۲-۲ مکان یابی

- ۵۰ ۲-۳-۲ استخوان بندی
- ۵۱ ۳-۳-۲ بافت فشرده
- ۵۱ ۴-۳-۲ کمر بند سبز
- ۵۱ ۵-۳-۲ نظم ارگانیک
- ۵۲ ۶-۳-۲ جهت گیری
- ۵۲ ۷-۳-۲ درون گرایی
- ۵۲ ۸-۳-۲ سطوح سبز
- ۵۲ ۹-۳-۲ تجهیزات و سیستمهای غیرفعال
- ۵۳ ۱۰-۳-۲ مواد و مصالح ساختمانی
- ۵۴ ۱۱-۳-۲ بازیافت
- ۵۴ ۴-۲-۲ معماری سبز
- ۵۵ ۱-۴-۲ پیشینه معماری سبز
- ۵۵ ۲-۴-۲ تعریف معماری سبز
- ۵۶ ۳-۴-۲ اصول معماری سبز
- ۵۸ ۴-۴-۲ ساختمان سبز
- ۵۹ ۵-۲-۲ مصالح سبز
- ۶۲ ۶-۲-۲ رابطه میان معماری سبز و بنای پایدار
- ۶۳ ۷-۲-۲ ضرورت معماری سبز و فضای سبز در بهبود کیفیت فضاهای فرهنگی آموزشی
- ۶۹ ۳-۲ بررسی نمونه های موردی
- ۶۹ ۱-۳-۲ مرکز فرهنگی جان ماری تیبائو در نومئا
- ۷۴ ۲-۳-۲ مرکز فرهنگی ژرژ پمپیدو
- ۷۸ ۳-۳-۲ مرکز هنری وکسنر
- ۸۰ ۴-۳-۲ کتابخانه و آرشیو رسانه در مون-دو-مارسان فرانسه
- ۸۳ ۵-۳-۲ مرکز آموزشی در ال چاپارال -آلخاندرو مونیوز میراندا
- ۸۵ ۶-۳-۲ مجتمع آموزشی ژان مولین
- ۸۶ ۷-۳-۲ مرکز فرهنگی آموزشی حیدر علی أف آذربایجان - زها حدید
- ۹۱ ۸-۳-۲ فرهنگسرای نیاوران
- ۹۸ ۹-۳-۲ فرهنگسرای خاوران (جوان)

۱۰۲	۱۰-۳-۲ فرهنگسرای خاوران
۱۰۴	۱۱-۳-۲ مرکز بین المللی فرهنگی اصفهان ۱۳۶۷-۱۳۸۴
۱۰۷	۴-۲ بررسی پیشینه تحقیق
۱۰۹	۵-۲ فرضیه های تحقیق
۱۱۰	۶-۲ مدل مفهومی تحقیق

فصل سوم: روش تحقیق

۱۱۲	۱-۳ مقدمه
۱۱۲	۲-۳ روش تحقیق
۱۱۲	۱-۲-۳ نوع روش تحقیق
۱۱۲	۲-۲-۳ تحقیقات کاربردی
۱۱۲	۳-۲-۳ مشخصات تحقیقات کاربردی
۱۱۴	۴-۲-۳ جامعه آماری
۱۱۴	۵-۲-۳ نمونه آماری
۱۱۵	۶-۲-۳ ابزارها و روش گردآوری اطلاعات
۱۱۵	۷-۲-۳ روش تجزیه و تحلیل اطلاعات
۱۱۶	۳-۳ شناسایی سایت

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل یافته های تحقیق

۱۲۳	۱-۴ مطالعات بستر طرح
۱۲۳	۱-۱-۴ موقعیت جغرافیایی
۱۲۳	۲-۱-۴ پیدایش و رشد شهر کرمان
۱۲۸	۳-۱-۴ وضعیت توپوگرافی شهر و حومه (عوارض ارتفاعی)
۱۲۸	۴-۱-۴ دمای هوا
۱۳۰	۵-۱-۴ تابش آفتاب
۱۳۰	۶-۱-۴ نمودار آفتاب
۱۳۰	۷-۱-۴ وزش باد
۱۳۱	۸-۱-۴ نمودار جهت و سرعت باد
۱۳۱	۹-۱-۴ ریزش برف و باران
۱۳۲	۲-۴ مشخصات عمومی طرح و برنامه فیزیکی طرح

۱۳۲	۱-۲-۴ مشخصات عمومی طرح
۱۳۳	۲-۲-۴ معرفی فضاها و مساحت های مورد نیاز
۱۳۳	۱-۲-۲-۴ بخش کتابخانه
۱۳۴	۲-۲-۲-۴ بخش اداری (طبقه همکف):
۱۳۵	۳-۲-۲-۴ بخش کارگاه های آموزشی
۱۳۶	۴-۲-۲-۴ آمفی تئاتر
۱۳۷	۶-۲-۲-۴ چایخانه (رستوران)
۱۳۷	۷-۲-۲-۴ استخر سرپوشیده + زمین بسکتبال رو باز

فصل پنجم: نتیجه گیری و پیشنهادات و ارائه الگوی طراحی سایت

۱۳۹	۱-۵ مقدمه
۱۳۹	۲-۵ توصیف داده‌ها
۱۳۹	۱-۲-۵ توصیف کمی متغیرهای پژوهش
۱۴۳	۴-۲-۵ بررسی فرض نرمال
۱۴۴	۳-۵ تحلیل داده‌ها (بررسی فرضیه‌های تحقیق)
	۴-۵ رتبه بندی عوامل تحت تاثیر طراحی مجتمع فرهنگی و آموزشی با رویکرد معماری سبز با استفاده از
۱۴۸	آزمون فریدمن
۱۴۹	۵-۵ یافته های معماری
۱۵۰	۱-۵-۵ مزایای یک ساختمان سبز
۱۵۱	۲-۵-۵ عوامل موثر در افزایش و کاهش ساخت ساختمانهای سبز
۱۵۲	۳-۵-۵ راهکارها و شیوه نامه اجرایی معماری سبز
۱۵۴	نتیجه گیری
۱۵۶	منابع
۱۶۲	پیوست ها

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول ۱-۲: شرایط اصلی پایداری (UNDP 1994: 19)	۴۰
جدول ۲-۲: اصول معماری پایدار (زندیه و همکاران، ۱۳۸۹؛ حاتمی گلزاری، ۱۳۸۷)	۴۲
جدول ۳-۲: طراحی پایدار (زندیه و همکاران، ۱۳۸۹)	۴۳
جدول ۴-۲: مراحل دستیابی به طراحی پایدار (گرچی مهلبانیو همکاران: ۱۳۸۹: ۴۱)	۴۳
جدول ۵-۲: اصول توسعه ساخت و ساز پایدار (دشتی شفیعی، ۱۳۹۲)	۴۴
جدول ۵-۱: معدل درجه هوا و رطوبت نسبی شهر کرمان	۱۲۹
جدول ۴-۱: مقادیر شاخص‌های توصیفی در خصوص متغیرهای مدل	۱۳۹
جدول ۴-۲: توزیع فراوانی و درصد نمونه آماری بر اساس متغیر جنسیت	۱۴۰
جدول ۴-۳: توزیع فراوانی و درصد نمونه آماری بر اساس متغیر سن	۱۴۰
جدول ۴-۴: توزیع فراوانی و درصد نمونه آماری بر اساس متغیر شغل	۱۴۱
جدول ۴-۵: توزیع فراوانی و درصد نمونه آماری بر اساس میزان تحصیلات	۱۴۲
جدول ۴-۶: نتایج آزمون کولموگروف-اسمیرنف (K-S) برای بررسی پذیره نرمال بودن	۱۴۳
جدول ۴-۷: نتایج آزمون دو جمله ای برای متغیر توجه به اقلیم و مسائل اقلیمی	۱۴۴
جدول ۴-۸: نتایج آزمون دو جمله ای برای متغیر نگرش	۱۴۵
جدول ۴-۹: نتایج آزمون دو جمله ای برای متغیر فرهنگ	۱۴۵
جدول ۴-۱۰: نتایج آزمون دو جمله ای برای متغیر کیفیت زندگی	۱۴۶
جدول ۴-۱۱: نتایج آزمون دو جمله ای برای متغیر تعامل اجتماعی	۱۴۷
جدول ۴-۱۲: نتایج آزمون دو جمله ای برای متغیر ترغیب (انگیزش)	۱۴۷
جدول ۴-۱۳: رتبه بندی عوامل مربوط به عوامل موثر طراحی مجتمع فرهنگی و آموزشی با رویکرد معماری سبز	۱۴۸
جدول ۴-۱۴: آماره آزمون فریدمن	۱۴۸

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
۱۴۰	نمودار ۱-۴ نمودار فراوانی جنسیت.....
۱۴۱	نمودار ۲-۴ نمودار فراوانی سن.....
۱۴۲	نمودار ۳-۴ نمودار فراوانی شغل.....
۱۴۳	نمودار ۴-۴ نمودار فراوانی میزان تحصیلات.....

فهرست تصاویر

عنوان	صفحه
تصویر ۱-۲ مدل سنتی چرخه حیات بنا منبع: (یزدی و عارفیان، ۱۳۹۰).....	۴۰
تصویر ۲-۲ مدل حیات بنای پایدار منبع: (یزدی و عارفیان، ۱۳۹۰).....	۴۱
تصویر ۳-۲ مرکز فرهنگی جان ماری تیائو در نومئا.....	۶۹
تصویر ۴-۲ تاثیر از فرم رایج محل.....	۶۹
تصویر ۵-۲ کانسپت اولیه طرح.....	۷۰
تصویر ۶-۲ محل قرارگیری سایت.....	۷۰
تصویر ۷-۲ موقعیت دو گانه ی سایت.....	۷۰
تصویر ۸-۲ امتداد.....	۷۱
تصویر ۹-۲ قرارگیری در سه گروه.....	۷۱
تصویر ۱۰-۲ دید به مجموعه اطراف.....	۷۱
تصویر ۱۱-۲ استفاده از تهویه طبیعی (باد ملایم ۶ تا ۱۰ متر بر ثانیه).....	۷۲
تصویر ۱۲-۲ فرم کلی مجموعه.....	۷۲
تصویر ۱۳-۲ طبقه همکف و نیم طبقه.....	۷۲
تصویر ۱۴-۲ برش از روی رسانه - کتابخانه و لابراتورهای کنونی.....	۷۳
تصویر ۱۵-۲ دیاگرام ارتباط بین فضای باز و بسته.....	۷۳
تصویر ۱۶-۲ فضای خالی برای تهویه طبیعی.....	۷۴
تصویر ۱۷-۲ مرکز فرهنگی ژرژ پمپیدو.....	۷۴
تصویر ۱۸-۲ موقعیت سایت.....	۷۵
تصویر ۱۹-۲ تصاویر مرکز فرهنگی ژرژ پمپیدو.....	۷۶
تصویر ۲۰-۲ فضای داخلی مرکز فرهنگی ژرژ پمپیدو.....	۷۶
تصویر ۲۱-۲ تصاویر بنا.....	۷۷
تصویر ۲۲-۲ نمای بیرونی.....	۷۷
تصویر ۲۳-۲ کدبندی رنگی سیستم ها در نما.....	۷۸
تصویر ۲۴-۲ مرکز هنری وکسنر ۳.....	۷۹
تصویر ۲۵-۲ نمایی از کتابخانه و آرشیو رسانه در مون.....	۸۰

- تصویر ۲-۲۶ عکس هوایی کتابخانه و آرشیو رسانه در مون..... ۸۱
- تصویر ۲-۲۷ فضای داخلی کتابخانه و آرشیو رسانه در مون..... ۸۱
- تصویر ۲-۲۸ فضای داخلی کتابخانه و آرشیو رسانه در مون..... ۸۲
- تصویر ۲-۲۹ حجم کتابخانه و آرشیو رسانه در مون..... ۸۲
- تصویر ۲-۲۶ پلان کتابخانه و آرشیو رسانه در مون..... ۸۳
- تصویر ۲-۳۰ مقطع کتابخانه و آرشیو رسانه در مون..... ۸۳
- تصویر ۲-۳۱ نمای کلی مرکز آموزشی در ال چاپارال (EL CHAPARRAL)..... ۸۴
- تصویر ۲-۳۲ فضای داخلی مرکز آموزشی در ال چاپارال (EL CHAPARRAL)..... ۸۴
- تصویر ۲-۳۳ پلان و نمای مرکز آموزشی در ال چاپارال (EL CHAPARRAL)..... ۸۵
- تصویر ۲-۳۴ مقاطع مرکز آموزشی در ال چاپارال (EL CHAPARRAL)..... ۸۵
- تصویر ۲-۳۵ نماهای خارجی مجتمع آموزشی ژان مولین ۱..... ۸۶
- تصویر ۲-۳۶ نمای کلی مجتمع مرکز فرهنگی آموزشی حیدر علی أف..... ۸۶
- تصویر ۲-۳۷ نمایی از مجتمع مرکز فرهنگی آموزشی حیدر علی أف از خیابان های اطراف..... ۸۹
- تصویر ۲-۳۸ طراحی داخلی از مجتمع مرکز فرهنگی آموزشی حیدر علی أف..... ۸۹
- تصویر ۲-۳۹ مقاطع از مجتمع مرکز فرهنگی آموزشی حیدر علی أف..... ۸۹
- تصویر ۲-۴۰ مقاطع از مجتمع مرکز فرهنگی آموزشی حیدر علی أف..... ۹۰
- تصویر ۲-۴۱ پلان همکف و طبقه اول از مجتمع مرکز فرهنگی آموزشی حیدر علی أف..... ۹۰
- تصویر ۲-۴۲ پلان طبقه دوم سوم از مجتمع مرکز فرهنگی آموزشی حیدر علی أف..... ۹۰
- تصویر ۲-۴۳ پلان طبقه چهارم و پنجم از مجتمع مرکز فرهنگی آموزشی حیدر علی أف..... ۹۰
- تصویر ۲-۴۴ پلان طبقه ششم و هفتم از مجتمع مرکز فرهنگی آموزشی حیدر علی أف..... ۹۱
- تصویر ۲-۴۵ فرهنگسرای نیاوران..... ۹۱
- تصویر ۲-۴۶ پرسپکتیو فرهنگسرای نیاوران..... ۹۲
- تصویر ۲-۴۷ موقعیت فعلی فرهنگسرای نیاوران در مجموعه..... ۹۳
- تصویر ۲-۴۸ نمای کلی فرهنگسرای نیاوران..... ۹۴
- تصویر ۲-۴۹ حیاط فرهنگسرای نیاوران..... ۹۴
- تصویر ۲-۵۰ پلکان ورودی..... ۹۵
- تصویر ۲-۵۱ نما و مقطع..... ۹۷

- تصویر ۲-۵۲ فرهنگسرای خاوران..... ۹۹
- تصویر ۲-۵۳ پلان طبقه همکف و طبقه اول فرهنگسرای خاوران..... ۱۰۰
- تصویر ۲-۵۴ پلان طبقه همکف و طبقه دوم - مقطع الف-الف فرهنگسرای خاوران..... ۱۰۰
- تصویر ۲-۵۵ پلان طبقه همکف و طبقه دوم - مقطع الف-الف فرهنگسرای خاوران..... ۱۰۱
- تصویر ۲-۵۶ نمایی از مرکز فرهنگی دزفول در شب و روز..... ۱۰۲
- تصویر ۲-۵۷ تصویری از مرکز فرهنگی دزفول..... ۱۰۳
- تصویر ۲-۵۸ پلان و حجم مرکز فرهنگی دزفول..... ۱۰۳
- تصویر ۲-۵۹ نمایی از مرکز بین المللی فرهنگی اصفهان..... ۱۰۴
- تصویر ۲-۶۰ فضاهای خارجی مرکز بین المللی فرهنگی اصفهان..... ۱۰۵
- تصویر ۲-۶۱ فضای داخلی مرکز بین المللی فرهنگی اصفهان..... ۱۰۶
- تصویر ۲-۶۲ پلان و موقعیت قرارگیری مرکز بین المللی فرهنگی اصفهان..... ۱۰۶
- تصویر ۲-۶۳ مقاطع مرکز بین المللی فرهنگی اصفهان..... ۱۰۶
- تصویر ۲-۶۴ ماکت مرکز بین المللی فرهنگی اصفهان..... ۱۰۶
- تصویر ۲-۶۵ مدل مفهومی تحقیق..... ۱۱۰
- تصویر ۳-۱ بادهای سرد و گرم غالب سایت (منبع نگارنده)..... ۱۱۶
- تصویر ۳-۲ نور سایت (منبع نگارنده)..... ۱۱۷
- تصویر ۳-۳ همجواری ها و بادهای غالب سایت (منبع نگارنده)..... ۱۱۸
- تصویر ۳-۴ دسترسی های سایت (منبع نگارنده)..... ۱۱۹
- تصویر ۳-۵ آلودگی صوتی سایت (منبع نگارنده)..... ۱۲۰
- تصویر ۳-۶ ابعاد و اندازه های سایت (منبع: گوگل ارث)..... ۱۲۱
- تصویر ۳-۷ تحلیل سایت..... ۱۲۱
- تصویر ۴-۱ هسته ی اولیه ی شهر کرمان ۱..... ۱۲۴
- تصویر ۴-۲ هسته ی اولیه ی شهر کرمان ۲..... ۱۲۵
- تصویر ۴-۳ هسته ی اولیه ی شهر کرمان ۳..... ۱۲۶
- تصویر ۴-۴ هسته ی اولیه ی شهر کرمان ۴..... ۱۲۷
- تصویر ۴-۵ نمودار دمای هوای شهر کرمان..... ۱۲۸
- تصویر ۴-۶ نمودار ارتفاع و میزان بارندگی کرمان..... ۱۲۹

تصویر ۴-۷ نمودار تابش آفتاب شهر کرمان..... ۱۳۰

تصویر ۴-۸ نمودار جهت و سرعت باد شهر کرمان..... ۱۳۱

چکیده

هدف اصلی پژوهش حاضر طراحی مجتمع فرهنگی و آموزشی پایدار در شهر کرمان با رویکرد معماری سبز است. این پژوهش بنا به ماهیت، موضوع و اهدافی که برای آن پیش بینی شده در زمره تحقیقات کاربردی و از نوع توصیفی تحلیلی همبستگی می باشد. جامعه آماری این پژوهش نوجوانان و جوانان شهر کرمان بودند. نمونه آماری این پژوهش با توجه به نامتنهائی بودن جامعه به استناد جدول کرجسی و مورگان تعداد ۳۸۴ نفر انتخاب شده است که به صورت تصادفی ساده انتخاب گردیده اند ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه محقق ساخته بود. داده های گردآوری شده توسط پرسشنامه بوسیله ی نرم افزار تحلیل آماری SPSS ویراست ۲۴ تجزیه و تحلیل شده اند. نتایج تحقیق میدانی نشان داد که از نظر اکثر افراد توجه به اقلیم و مسائل اقلیمی جهت طراحی مجتمع فرهنگی آموزشی در شهر کرمان با رویکرد معماری پایدار ضرورت دارد. همچنین نتایج نشان داد که استفاده از اصول پایداری در طراحی مجتمع فرهنگی آموزشی بر تغییر نگرش نوجوانان و جوانان به واسطه افزایش اطلاعات و مطالبات آنان از فضاهای فرهنگی آموزشی مدرن، افزایش سطح فرهنگی نوجوانان و جوانان، بهتر شدن کیفیت زندگی و ارتقای تعاملات اجتماعی آنها موثر است. همچنین نتایج حاکی از آن بود که وجود مجتمع فرهنگی آموزشی مناسب در شهر کرمان با رویکرد معماری پایدار باعث ترغیب نوجوانان و جوانان به شرکت در کلاسهای آموزشی و امور فرهنگی می شود. پیشنهاد می شود در کشور ایران و کلانشهرهایی مانند کرمان که مشکل آلودگی هوا و کمبود فضاهای سبز و زیست محیطی دارند، برای ارتقاء کیفیت زیست محیطی و بهینه سازی هرچه بیشتر معماری و شهرسازی و پیوند انسان، طبیعت و معماری، از معماری سبز به عنوان راهکاری مناسب استفاده شود.

واژگان کلیدی:

مجتمع فرهنگی آموزشی، پایداری، معماری سبز

فصل اول:
کلیات تحقیق

با توجه به اینکه ساختمان سازی صنعت دوم جهان پس از کشاورزی به شمار می رود مفهوم بقا و حفظ سامانه های زیستی و طراحی بومی در قالب معماری و شهرسازی نیز متجلی می گردد. همچنین با افزایش تقاضا برای مصرف منابع طبیعی، مخصوصاً سوختهای فسیلی و کمبود و ظرفیت منابع جهان در حال حاضر احتمال اتمام هرچه زودتر منابع طبیعی و عدم دسترسی مقرون به صرفه به منابع انرژی وجود دارد. همچنین، مصرف سوختهای فسیلی باعث افزایش گازهای گلخانه ای و در پی آن تغییرات آب و هوایی و نازک شدن لایه ازن می شود که اثرات مخربی را بر روی سلامت افراد جامعه به دنبال دارد. ایران براساس آخرین آمار اعلام شده ۴۱ درصد از مصرف کل انرژی کشور در بخش خانگی و تجاری می یک باشد. معمار باید سامانه ای را طراحی کند که سازگار با فرایندهای سامانه زیستی و مصرف انرژیهای طبیعی باشد و بعلاوه کمترین خرابی را در سامانه زیستی به وجود آورده و از منابع تجدیدپذیر با احتیاط استفاده کند. معماری علمی است که با سایر علوم مرتبط بوده و تاثیری متقابل بین معماری و دیگر علوم برقرار است از این میان معماری سبز به عنوان معماری هماهنگ با اقلیم، خویش را مطرح نموده و اکثر طراحان و معماران در دهه های اخیر، گرایش فراوانی به طراحی بناها و ساختمانها در حوزه ی معماری سبز داشته اند.

امروز از سالیان دراز تجارب آموزش فرهنگی ممالک پیشرفته تقریباً این نتیجه حاصل شده است که مراکز تربیتی سنتی مانند معمول هر جامعه نظیر مراکز دانشگاهی و کانون های خاص تربیتی امروز نمی توانند هم بار آموزشی فرزندان یک جامعه را بر دوش بکشند. و یا اینکه از اصول فرهنگی آن دفاع لازم را به عمل آورند و اینکه در تهاجمات فرهنگی مختلف و اجتماعی آسیب پذیر نباشند. بنابراین نیاز به بازگشایی و احداث مراکز جدید آموزشی فرهنگی تربیتی، با شیوه های نوین مدیریتی می باشد یکی از این مراکز علاوه بر احداث مرکز علمی و آموزشی فعال ایجاد هسته ها و مراکز فرهنگی که تماماً زمینه های آموزشی تربیتی را داشته در بر دارد. برنامه ریزی کارهای فرهنگی به صورت پراکنده شاید بتواند تا حدی موجب رشد فرهنگی شود، اما توسعه و رشد واقعی فرهنگی زمانی میسر می شود که مکانی مانند مجتمع فرهنگی آموزشی در شهر وجود داشته باشد که موجب تمرکز و ساماندهی عناصر فرهنگی شود. شهر کرمان با پیشینه درخشان فرهنگی فاقد یک مجموعه کامل به نام مجتمع فرهنگی آموزشی است که شاید گاهی اوقات توجیه قابل قبولی برای عدم اجرای برنامه های گسترده فرهنگی در این شهر بوده است. با بسترسازی مناسب فرهنگی در شهر کرمان از طریق مجتمع فرهنگی آموزشی می توان از پر کشیدن سرمایه های گرانبهای انسانی جلوگیری کرد و با شناسایی و بهره گیری از نیروهای مشتاق و با انگیزه به ویژه نوجوانان و جوانان، مجمعی بزرگ توأم با پروژه های بزرگ فرهنگی و آموزشی برپا کرد. مجموعه حاضر اگر چه بعنوان یک مجموعه فرهنگی آموزشی می تواند بطور مستقل عمل نماید اما در واقع برای تکمیل سایت فرهنگی

آموزشی شهر کرمان طراحی شده است. این مجموعه برآن است تا نیازهای فرهنگی و آموزشی مردم منطقه را پاسخگو باشد. قصد طراح در طراحی این مجموعه آن است که با رعایت اصول معماری سبز بتواند مرکز فرهنگی آموزشی متناسب با اقلیم منطقه طراحی نماید. احداث بامها و دیوارهای سبز، اکنون در برنامه ریزی شهری بیشتر کشورهای جهان به صورت یک دستورالعمل اجرایی در ساختمان سازی درآمده است در رابطه با کلانشهرهایی همچون کرمان که از یکسو با آلودگیهای زیست محیطی همچون آلودگی هوا، آلودگی ناشی از فاضلاب شهری، آلودگی صوتی و آلودگی آبهای سطحی مواجه است و از سوی دیگر به دلیل وجود جزایر گرمایی و افزایش دما در مراکز شهری ناشی از رشد غیراستاندارد و غیرهمگن بافتهای شهری، با افزایش مصرف بیرویه انرژیهای فسیلی توأم است، به نظر میرسد که اکنون بهترین زمان برای گسترش معماری سبز، به عنوان راهکاری موثر در بهینه سازی شهرسازی معاصر ایران، به شمار میرود.

۱-۲ بیان مسئله

معماری به عنوان ظرف زندگی انسان، آینه ی تمام نمای فرهنگ در هر جامعه ای است که درتعاملی تنگاتنگ با ویژگی های ساختاری، تاریخی، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی آن جامعه قرار دارد. مردم هر سرزمینی، در ساخت اثر معماری در تلاشند تا با بهره گیری از چیزهای مادی، از ارزش های خویش حفاظت و از هنجارهای خود تبعیت کنند. تغییر نگرش های فرهنگی و اجتماعی در جوامع، بیشترین تأثیر را بر معماری دارد. ظهور انقلاب ها، که عمدتاً با اهداف فرهنگی صورت می گیرد، باعث دگرگونی ارزش ها و هنجارها شده و تأثیرات قابل ملاحظه ای بر عرصه های مختلف زندگی به ویژه معماری دارد (افلاطونی، ۱۳۸۲).

از سوی دیگر در زمان حاضر حساسیت مسئله توسعه فرهنگی، بدین علت است که در گذشته ای نه چندان دور، دامنه استثمار و استعمار فرهنگ غرب در این سرزمین بسیاری از ابعاد و زمینه های فرهنگ ایران را دستخوش تزلزل کرده است. اکنون بار مسئولیتی گران بردوش کارگزاران و هنرمندان و پاسداران فرهنگ و هنر قرار می گیرد، که در کنار توجه دائمی به نقش هنر و فرهنگ در این روند گسترش، از پیدایش عوامل استثمار فرهنگ بیگانه نیز پیشگیری نمایند. یکی از ابزار مهم توسعه فرهنگی، سازمانهایی است که به عنوان فرهنگسرا یا مجتمع های فرهنگی آموزشی به منظور حفظ و اشاعه دست آوردهای فرهنگی یک جامعه تأسیس می شود و هدف آن، رفع نیازهای فرهنگی مردم است. در بررسی این واحدهای فرهنگی بدین نکته واقف می شویم که اغلب آنها بدون توجه به نیاز فرهنگی و موقعیت اقتصادی و اجتماعی جامعه استفاده کننده، تأسیس شده لذا، به هیچ وجه پاسخگوی احتیاجات کمی و کیفی فرهنگی مردم نبوده اند. موقعیت قرارگیری، طرح معماری و سایر ویژگی های این مؤسسات، بدون توجه به کاربرد آنها و به طور کلی براساس اهداف خاص بوده است و شاید هم به همین دلیل، هرگز کوچکترین اقدامی